

Lausuntopyyntö sisäministeriön pelastustoiminnan päivitetyn toimintavalmiuden suunnitteluohjeen luonnoksesta, VN/18671/2022

Aluehallitus 10.09.2024 § 240
2051/00.04.00/2024

Valmistelija pelastusjohtaja Ville Mensala, p. 040 336 0680, pelastuspäällikkö Arto Ahlroos, p. 0400 208 970

Selostus asiasta **Yleistä**

Sisäministeriö on pyytänyt 14.8.2024 Keski-Suomen hyvinvointialueelta lausuntoa pelastustoiminnan päivitetyn toimintavalmiuden suunnitteluohjeen luonnoksesta. Sisäministeriö on 31.8.2022 asettanut pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeen uudistaminen - hankkeen (VN/18671/2022-SM-10). Työryhmän toimikausi on 7.9.2022–31.12.2024. Toimintavalmiuden suunnitteluohjeen päivittäminen on kirjattu pääministeri Orpon hallitusohjelmaan.

Voimassa oleva Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje on laadittu vuonna 2012. Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeella määritetyillä kriteereillä tuetaan pelastustoiminnan palveluiden suunnittelua ja toteutusta. Toimintaympäristön muutokset edellyttävät voimassa olevan Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeen uudistamista, jotta uusinta tietoa saataisiin hyödynnettyä pelastustoiminnan suorituskyvyn suunnittelussa ja alueen riskien arvioinnissa.

Ohjeluonnoksen valmistelun yhteydessä on selvitetty muun muassa pelastustoiminnan palvelujen suunnittelua eri maissa sekä hyödynnetty kotimaista onnettomuustietoaaineistoa palvelujen valtakunnallisesti yhtenäisen suunnittelumallin määrittämiseksi. Ohjeluonnoksessa on kuvattu pelastustoimintaan osallistuvien muodostelmien vähimmäissuorituskykyä eri tehtävissä sekä niiden toimintavalmiusajoille asetettuja vaatimuksia.

Ohjeluonnos on valmisteltu työryhmässä, jossa on jäseniä hyvinvointialueiden pelastuslaitoksista, aluehallintovirastosta ja Pelastusopistosta sekä työryhmän ulkopuolisia asiantuntijoita pelastuslaitoksista ja aluehallintovirastosta. Ohjeluonnoksen kirjauksien perusteluja ja taustoitusta kuvataan erillisessä liitteessä olevassa perustelumuihistiossa, joka täydentyy ohjeluonnoksen viimeistelyn ja lausuntopalautteen käsittelyn yhteydessä.

Vaikutukset Keski-Suomen hyvinvointialueelle

Ohjeen päivitys tuo joustoa pelastustoimen resurssien käyttämiseen Keski-Suomen alueella. Ohjeluonnos tunnistaa pelastustoimen kärkiyksiköt nykyistä ohjeistusta paremmin ja tukee voimassa olevan palvelutasopäätöksen sekä kehittämissuunnitelman mukaisia linjauksia ja toimenpiteitä. Luonnoksessa esitetty malli riskiluokkien muodostumisesta osana laajempaa kokonaisuutta saattaa poistaa yksittäisiä ongelmaruutuja Keski-Suomessa. Tämä helpottaa palvelujen järjestämisen painetta tietyissä osissa maakuntaa.

Ohjeluonnoksen kustannusvaikutusten arviointi on puutteellinen ja tästä syystä päivitetty ohje saattaa aiheuttaa lisäkustannuksia Keski-Suomen

hyvinvointialueelle. Alueelliset erot hyvinvointialueiden välillä ovat merkittäviä, joten pelastustoiminnan toimintavalmius tulee pystyä järjestämään ja tuottamaan hyvinvointialueen tarpeiden sekä riskien mukaisesti. Muutosten taloudelliset vaikutukset tulee selvittää ja ohjeistuksesta aiheutuvien kustannusten mahdollinen lisääntyminen tulee huomioida tulevilla hyvinvointialueiden rahoitusosuuksissa. Vaikuttavuusarvioinneilla tulee selvittää ohjeen toiminnalliset vaikutukset erityisesti suorituskykyvaatimusten osalta.

Liitteenä Keski-Suomen hyvinvointialueen lausuntoluonnos sisäministeriölle pelastustoiminnan päivitetyn toimintavalmiuden suunnitteluohjeen luonnoksesta.

Toimivalta

Hallintosääntö 17 §

Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan
Päätösehdotus	Aluehallitus antaa liitteessä esitetyn lausunnon sisäministeriön pelastustoiminnan päivitetyn toimintavalmiuden suunnitteluohjeen luonnoksesta.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.